

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Dumineca, Foi'a, cându concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere este 16 fl. v. a. pe unu anu său 3 galbini mon. sunatioria.

Brasovu 15|3 Septembre 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenți. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Denumit pre Carolu de Illyes si pre adiunctul concipistu aulic Dr. Iosif Galu de concipisti aulici, ér' pe cancelistulu de curte Dr. Aureliu Brote de adiunctu de conceptu aulic; pre onorarii practicanti: Carolu Pogány, I. Földvári si Gabriele Barcasi de adiuncti de conceptu onorari aulici. —

Uniune său nu?

Ar oredcineva, ca a mai pune astadi acésta întrebare Romanilor transilvani cu privire la fasiunea Transilvaniei in Ungaria ar fi cu totul de prisosu. Romanii au respunsu la acea întrebare in an. 1848 ou acelu Nu, de care mai tardi s'a outremuratu tiér'a; ei au repetit acelu Nu in conferintă nationala din Ianuariu 1861 tienuta la Sibiu; ei au mai strigatu odata nu in congressul loru din Aprilie 1863; ei au sanctionat pentru sinesi acelasiu nu prin grajulu mitropolitului Alecsandru Sterea Siulutiu totu la 1863 in dietă transilvana din Sibiul atunci, cându Carolu Maager a pretinsu cu multe vorbe, că uniunea se se ia in desbatere meritoria, éra prea santi'a sa l'a combatuta din resputeri si dietă mai in unanimitate a respinsa propunerea lui Maager. Inse romanii transilvani au luat de sigilu alu vointiei loru pe acelasi Nu in acoceasi dieta atunci, cându in un'a din siedintiele publice la energios'a propunere a mitropolitului Andreiu bar. de Siaguna acceptara diplom'a si patent'a ei le asediara intre legile fundamentale. Retacu si fapt'a aceloru romani, carii au intrat in dietă feudalistica tienuta la Clusiu in toamn'a din an. 1865, pentru a aceia dupa modulu alegerii loru n'au representat pe natiune, cu tóte acestea nici aceia nu s'au abatutu dela voint'a natiunii, afara numai de unii (Vedi desbaterile).

Sunt acestea fapte aievea, său sunt ele numai visuri? Nu cumva in cursu de 18 ani s'au jucatu, cu noi totu numai escamatoria à la Bosco? Asie cutesa unii a vorbi despre romani sustinendu ca voturile loru au fostu totudeauna oumparate, éra cu acésta ocasiune se provoca la celea 30 mii florini m. conv. aflat in protocolele luate de gubernulu austriacu in an. 1849 din manile lui Duschek fostulu ministru ungurescu de finantia, carele ar fi numerat aaci bani unei persoane bisericesci, — pentru că se mituésca pe fruntasii romanilor in favorea unionii; aceiasi calumniatori inse nu voiescua a spune curat, ca nici acei 30 mii, nici colect'a dela Pest'a din 1863 de care cancelariulu de atunoi ducea pe timpulu alegerilor mare grija, n'a prinsu locu nicairi, si nici alte incercari nu iau potutu abate dela voint'a loru; tóta neplacerea ce li s'a intemplatu a fostu, ca ei prin apucaturi machiavelistice, catu fine, catu si brutale fusera ametiti pe cateva luni.

Tóte acestea eu unul din partea mea nule-asiu fi mai memorat niciodata, déca nu se intempla nainte cu 2 septemani ceva ce se atinsc tocma cu privire la uniune deadreptulu si de persoana mea, si déca acelu casu nu s'ar sci astadi in tóta tiér'a.

Intr'o societate numai cam de diece romani, intre carii cativa de mare auctoritate, fiind vorba despre situatiunea de facia, prin urmare si despre uniune, se audí o voce tare, care sustiné, ca astadi cum stau lucururile romanii au primitu uniunea si ,au intrat pe ca-

lea legalitatii", ca mitropolitulu Andreiu br. de Siaguna ar fi fostu că transilvanu la dietă Unghariei, ca de altmintrea Baritui inca ar fi disu nainte cu cativa ani, cumca uniunea ar fi tréb'a casei domnitóre, la care romanii n'aru mai avea a se amestecoa etc.

Este prea adeverat, ca eu am scrisu odata intru susu aratatulu intielesu pe atunci, pe candum neinformata de ajunsu prepuneam de o parte, ca dintre romanii necajiti prin sistem'a absolutistica in cursu de 10 ani (pana la 1861) voru si treocutu mai multi la partita unionistilor, éra de alt'a vedeam iritatiunea cea mare asupra celor trei dñni consiliari, cum si a unui dn. protopopu si a dlui Ios. Hossu, prin urmare doriam amanarea cestuii cu scopu de a se evita conflicte si mai mari. M'am inselat eu intocma precum se mai inselara inca si alti cativa. Romanii astadat nu s'au uitatu in gurile nostra, ci au luoratu la tóta ocasiunea in contra uniunii său mai bine fusiunii din 1848 si au spus'o de mii de ori cuat, ca voru se móra pentru uniunea personala si contra uniunii reale.

Éca inse ca tóte acestea astadi nu se mai credu, ci se crede ca acum romanii stau ametiti si ca'i poti duce ori unde vei vrea.

Se vedemu. Dati totusi se ne mai intrebam odata pe noi insine, adica pe toti romanii transilvani. Cum se pote acésta, candum adunare, ne sunt operte, candum municipiale stau ca intelenite, éra in fruntea loru se afla parte mare totu unionisti?

Fia-ne inse ertatu inca a spera, ca in seri'a celorulalte popoia austriace li se va da si romanilor ocasiune de a'si descoperi voint'a loru fara picu de sila. —

Brasovu, 1866 Septembre 12.

G. Baritiu.

Brasovu 15 Sept. dim. Din causa ca epidemii'a dupa o scurta pauza in carea se paruse ca ar voi se inete, s'a incinsu éra si din cei bolnaviti au mai murit vreo 23, consiliul medicilor affa cu cale, că intre alte mesuri ce se iau, deschiderea scóleloru se se mai amane din 17 Sept. pana in 1 Oct. a. c. „Kr. Ztg.“ mai publica si alu doilea catalogu politienescu de mo'ti, adica celu din 1 pana in 8 Sept. In acele optu dile au mai murit din poporimea intréga a Brasovului 78, din care 37 barbati si 41 femei. In timpuri normale moru barbati mai multi si femei mai pucine. Din Nr. de 78 au cadiutu 55 viptima colerei, éra ceilalti altorubóle, intre care astadat se numera si fric'a, pentru a adeveru unele persoane moru curat numai de frica. Totu din Nr. de 78 au murit 19 romani, 9 unguri, 2 evrei, éra 48 sasi si germani.

In septeman'a acésta se escortă inféra scurte la prinsoreia din Gherla N. S. omu din familia neguitorésca. Crim'a lui a fostu, ca a inselat pe unu frate bogatu alu seu de v. a. fl. 400, dupa care tapta acelasi marturisi asupra frateseu celui mai mare si asié ei causă robia de doi ani impreunata cu infamia. —

Dintre Ternave 31 Aug. 1866.

(Capetu din Nr. tr.)

Intre incidentele acestea, ce mi tulburau momentele placute in cari eram cuprinsu in decursulu adunarei, incercam óre cum a me mangaié, incercam a reduce la unu gradu catu se pote mai micu defeptulu ce se vedea in representarea unor tienturi, si infaciearea mai multor barbati insemnat. — Diceam in mine,

ca episcopulu dela Lugosiu cu canonicii sei si asié nu se pre mesteca in lucruri politice si na-tiunali, si apoi se afla si afara de marginile Transilvaniei si din acestea cause nu sunt de facie; — intorcundumi privirea catra Gherla mi veni si mai viu in minte ide'a de catolicismu rigorosu, care ómenii s'au indatenatu alu numi: — „ultramontanismu“ si care l'au profesat si lu profesesa Domnii episcopi educati in capitululu Oradanu si intr'acestia si Dlu episcopu Vancea si din antecedentii si presente conchidiendu, am dedusu ca Il. D. episcopu de Gherla chiaru pentru principale cari le profesă, pentru principale ultramontane ortodoxe catolice, — cari nu voru a sci de politica si na-tiunalitate, nu de libertate si desvoltare, cari tota chiamarea unui episcopu o repunu intr'a domni si a dispune dupa singur'a bunavointia in intielesulu celu mai strinsu autocratice, asupra ori si cui, numai se fie tipu de omu; — dicu din aceste cause mi intipueam, ca s'a potutu pré usioru că Il. D. episcopu de Gherla se nu fia de facie la adunare, ma nici membru alu asociatiunei, — apoi despre clerul gremiale dela canonicii pana la cancelistulu de cancelaria episcopésca din Gherla mi intipueam a me mangaiá si mai usioru, judecandoi pusetiunea dupa capu si rostindu proverbialu: „Regis ad exemplum totus compouitur orbis.“ — Cu me ditatiuni că acestea mi se parea a mi se usiora resemtiulu, si mi vinie a escusá abseni'a si defeptulu intiegintiei din Gherla dela adunarea asociatiunei¹⁾. Éra déca cugetamu la abseni'a si defeptulu barbatikoru civili din tóte partile de stare buna si pusetiune insemnata in deregatorii cardinali ale patriei, érasi meditamu cam asié: Domniele sale mare parte sunt deregatori oficiali cari nu se potu mestecá in politica²⁾ si in afaceri nationali in timpurile acestea, fara de asi periclitá pusetiunea, său totusi fara a 'si a trage nesce urmari neplacute, si apoi adaugeam mai departe intru mine, ca sunt pucini de aceia, cari se fia plecati a 'si periclitá pusetiunea asié numai in placulu cutarni ori cutarui, — si asié me mai mangaiam si de asta parte, si in ide'a mea, impregiurarile politice presente escusau si pre DD. membri oficiali absenti; ma că se mi fia mangaiarea si mai deplina am trecutu cu combinatiunile si mai departe si audindu ca pentru partile Gherlene se lucra se se redice una alta mitropolia³⁾, vineam in presupunerea ca pentru aceleasi parti si si pentru Naseudeni, cari nu scimu din ce cause s'au retrasu cu totulu, — se va forma si alta asociatiune, pentru a pentru diecesanii Gherlei se se faca lucru mai cu forfoiu; — acestea erau momentele cari totusi me mai retinea se nu presupunu reulu

¹⁾ Credemu, ca dór' din alte motive, pentru a de mai catolicu — de si nu ultramontano — decatul Esc. S'a D. episcopu rom. cat. Mihaele Fagarassy nu poate se 'si faca nime o intipuire mai inalta dintre romanii gr. cat. si totu fù; — ci vomu vedé — pote alte cause mai securatice. — Red.

²⁾ Asociatiunea inse nu se mesteca in lucruri politice; decatul in ochii antagonilor totu ce e nationalu e si politicu. — Red.

³⁾ Se dè Ddieu, că toti cei ce ambla dupa mitropolii se se convinga, ca ele nu ne folosescu nici pe a mii'a parte, pe catu ne ar folosi o unita cointegere a tuturor spre a ne asiedia pe o baza politica na-tiunala coegala cu activitate neimpedecata, ca atunci amu poté face si de ce n'avemu lipsa chiaru si mitropolii; ér' pana acum vedemu, ca mitropolie vinu — numai că unu equivalento — pentru a se ni se astupe gur'a de a pretende drepturi nationali! — Angnis in herba. — De mitropolii se folosescu singuru numai bisericii, dar' noi mireni suntemu mai gata a ne lipsi de tóte mitropoliele, numai de dreptulu na-tiunala politicu se nu devinem despoiai; mitropoliele singure nu ne mai potu escontenta. — Red.

estremu, me retinea se nu desperesu despre reusirea natiunale. —

Inse ce se vedi? in scurtu m'au parasit si acestea momente de mangaiere! ca-ci recautandu la dieces'a Gherlei si la impregiurarele Nasendului, — cungfamu ce e dreptu oa e posibile ca pentru acelea parti se se redice alta mitropolia gr. cat., pentruca éta celu pucinu dupa nume si form'a esterna romanii s'au pré consolidatu, acest'a nu vine bine la socotéla regimului aristocraticu, — apoi DD. episcopi inca potu si siliti mane poimane se premerga in lucruri natiunali, ceea ce li e contra principialoru; — asié dara departe cu ungurenii de catra ardeleni, ca se nu se contamineze si ungurenii de spiritul national! In diurnale publice am cettu ca a fostu unu pasu gresitu, candu s'au unitu romanii si ungurenii si ardeleni sub unu capu bisericescu. E forte probabili ca acum, candu ambitiunea cere mai multe scaune mitropolitane, va reusi regimulu maghiaru se indrepte pasulu ratacitu, se nemicésca unirea; — in scurtu e probabile se se mai redice una mitropolia mai ortodoxa pentru Gherleni; — nu sunt inse prospecte asemenea probabili pentru insintarea unei asociatiuni separate, pentruca acésta ambitiune nece o va sprigini regimulu, nece va avé cu ce a saturá. —

Mi se arata nepotentióse argumintele cu oari am aretat ca me mangaiamu eu si escusam absent'a si defeptulu Dloru clericu ultramontani ei civili oficii; ca-ci recapitulandu ca din templare numele si scopulu asociatiunei, si vediedu ca aceea este: asociatiunea transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, indata mi veni in minte ca scopulu asociatiunei nu dispensea pe nime si nici candu dela colucrare, fia catu de catolici, fia oficiale catu de dependinte, nu, ca-ce e vorba de literatur'a si strinsu de cultur'a poporului romanu, — apoi chiamarea statului este a colucrá la cultivarea popóralor. Nici unu regim si nici celu alu nostru de acum nu 'si va negá acésta chiamare, nici se va usiná de dens'a! Si déca e asié, ceea ce nu se poate negá, atunci pre ce cale se poate excusat retragerea oficialilor romani dela acésta intreprindere? Chiamarea asociatiunei de carea e vorba, e inaintarea poporului in cultura si luminare. — Éra Christosu dice: Eu sum lumin'a lumii, celu ce ambla dupa mine, nu ambla intru intunecu, ci va avé lumin'a vietii; si éra „fiti de seversitu precum si tatalu vostru din ceriuri de seversitu este; éra Eclesiastulu adauge: Busele preotului voru apará sciint'a; deci ce poate excusa pre episcoli si preoti pre acesti urmatori ai lui Christosu, dela colucrarea spre cultivarea poporului? In adeveru ca precum se vede din locurile s. scripture aduse mai susu, pusetiunea de bisericani si catolieci catu de rigorosi nu i escusa! — Prin urmare stă oa cleric catu de ultramontani si oficii catu de dependinti potu luá parte la acésta asociatiune, fara de vataarea principialoru sale, fara de periclitarea sa, si prin urmare absent'a si defeptulu din adunarea atatoru parti ai patriei si a atatoru persone inseminate neescusabile, e că se mi esprimu parerea mea un'a recéla, un'a neconstantia in cele incepute, e una usiurata mai multu de catu orientale, se nu o mai numescu indiferentismu si nepasare uritiósa catra cultur'a poporului de pre acarni spate traemu! —

Unu membru alu asociatiunei.

Clusiu 24 Aug. 1866. Cu bucuria amu cettu in Nr. 55 alu „Telegrafului rom.“ despre denumirea D. Dr. Racuciu, din partea canclariei r. aul. trans. de docente privatu pentru prelegera studiilor juridice in limb'a romana la academi'a c. r. in Sibiu; am disu cu bucuria, ca-ci prin denumirea acésta s'a datu limbei nóstre unu avantajiu mare, avendu densulu a tiené prelegerile sale in limb'a romana. Amu fi asteptat dupa principiul egalitatii si mai multu si adica, ca precum s'a deschisu fratilor maghiari o academia de drepturi in Clusiu, asemene se ni se deschida si noue una in patria, séu celu pucinu paritetica; dar' deoamdata se ne indestulim si cu atata, sperandu ca inaltulu regim in intielesulu pre inaltei sale decisiuni din 10 Aug. 1863 va denumi inca atari docenti, ca-ci dupa parerea nostra cu tota diligența s'a singuru nu va puté prelege tota studiale positive. (Apoi la academi'a din Clusiu concursera barbatii abili si inca totu nu se denumira?! — R.)

E intrebare acum, ca óre ce sfera de aptinitate va avé D. Racuciu; ca docente privatu si va densulu privitu ca atare, ca unul dela

universitatile germane din Vien'a, Gratz s. a., séu institutul acesta e din nou creatu pentru Ardélu si deosebi in favórea limbui romane, că prin invetiarea studiilor in asta limba se devina auditorii dupa absolvire ca oficii intru acea placuta posetiune a poté fara greutata lutora f. romanesce, prin urmare a satisfacse pe deplinu articolui de lege pentru egal'a indreptare a limbelor patriei? Eu sum de parerea din urma si ast'a pentru urmatorele: orareea institutului nou s'a intemplatu tocma atunci si mi se pare tocma in acea prea inalt'a resoluti une, cu care s'a decisu preagatiosu deschiderea academiei Clusiane; deci dandu maghiarilor o academia, regimulu n'a voit uita chiaru de totu si de romani, si asié s'a ingrijitu de oreare docentilor privati. —

Ar fi dura de doritu, ca inca cu incepertulu anului scolasticu venitoru se incépa nou denumitulu docente functiunea s'a si adica se se indatorése densulu a prelege de exemplu dreptulu penal in limb'a romana, ca voru ave datorintia a asculta toti romanii, era ceilalti auditori dupa vointia. Se fia docentele romanu autorizati a dá testimoniele legale despre frecuente si progresu. Se aiba locu si votu in adunarea corpului profesionale, ér' pe langa plata se poate luá dela fiesce care auditoriu didactru intiegunduse de sene, ca cei lipsiti de midilóce voru fi scutiti. La urma se fia indatorat a asistá la prelegerile terminii din traducerea oficioasa alegilor, de catu care mai bune in precente nu avemu.

Aceste am voit u ale insemea si va sta fiesce carui omu mai competente ale combate dupa poteri, ca-ci prin schimbarea ideelor ne luminamu; dara atata trebue se marturisescu, ca piin denumirea a 4—5 docenti atari pe la academi'a dela Sibiu si cea de aici forte multu ar inainta literatur'a nóstra juridica, era pre langa asta ar ave toti castigulu acela de a invata stilulu oficiosu romanu, de care dupa referintele tierii toti oficii au netrecuta lipsa. — Sperandu, ca legea pentu indreptatirea natiunei romane si usuarea limbui, in afacerile comune si publice nu va fi totu numai litera morta, ca-ce romanulu transilvanu cu sufletu cu trupu se tiene strinsu de celea ce Maiestatea S'a prea gratiosulu nostru monarchu s'au induratu a le sanctiona in 1863/4—5.

Not'a Redactie il a ultimulu pasagiul

Macar de amu invatia odata noi romanii ou mare micu dela antagonii nostri politici, ca ponendune mai seriosu pe terenulu nostru din 1863/4 mai bine se suferimu orce injuria pana si restignirea pe cruce pentru strict'a si ne mai amanabil'a respectare si executare a legilor comune ale patriei, decat se mai concedem, că unii legifragi se 'si totu bata jocu de legislatiunea unei tieri, se calce dupa capritie legea sanctiunata de suveranulu nostru legitimu, dandu cu pitiorulu, că cei mai indiavoliti anarchisti, cari cu despretei ea si ignorarea legei de limbă si de egal'a indreptatire natiunala politica, nu considera intru nemioa si asié dicundu nu recunoscu neci valórea sanctiunei maiestatice, că cum inca totu s'ar tiené de conclusulu din 14 Aprile dela Dobritinu. — Se ne desamagim odata, ca cei ce nu voru a recunoscere legile patriei moderne, aceia se tienou manu cu pitioare de conclusulu acela si romanii că civi constitutiunali coegalu indreptatiti, cu respectu dinaintea venerandei potestati legislative din 1863/4, creditiosi tronului nu mai potu suferi atata anarchia si hula ce inca se totu incéra in prejudiciulu si nerecunoscerea inviolabilei auctoritatii a monarchului si a unei din cele mai drepte si mai bine representante legislatiuni, din cate a mai avutu patri'a nóstra pana acum. — Ce e dara de facutu? Timpulu, pe carele l'amu concesu tacundu din omninitate pentru dedarea celor nededati cu limb'a romana, espira, dar' durere! ca vedem, cumca cam espira cu elu si observarea legii de egala indreptatire politica natiunala si de limbă. Inca odata, ce e de facutu? Se ne curatim simtirile! se ne desbracamu de lasatate si de indiferentismu mai antaiu noi romanii cu totii, se cetim si rescetim indreptatirea nóstra comună dupa legile sustatórie din 1863—4, si supt anatema, supt crima de lesa auctoritate a Mareiui Principe si a natiunei si confesiunilor nóstre, supt blastamulu viitorimci si alu natiunei romane, ale carei drepturi cu crante sudori castigate le simtимu calcate in pitioarele anarchi-

stiloru si lingailor de renegati, se nu mai concedem jignirea unei jota din dreptulu nostru, se reclamam pana la tronu calcarea lui, că se dovedim celoru ce'si batu jocu de aquisitiunile nóstre castigate, oa nu mai e potere pe lume, dela imperatulu in diosu, care se ne pôta despoya de dreptulu ce ne compete dupa lege si cu care monarchulu ne a investit, pentruca ne a aflatu meritati; ca-ce, déca noi insine nu vomu fi rigorosi si stricti intru pretenderea observarii drepturilor nóstre, in fine vomu fi parasiti si de monarchulu, că nescce cadavre, caroru indesierntu le deschide cale de fericire, ca nu se sciu folosi de ea, nu dau sprigini deajunsu spre a se executa, fiinduca la orce ventu se clatina că tresti'a si nu 'si punu pitiorulu in pragu, că din dreptulu castigatu se nu i mai pôta terei nime din edificiulu seu constitutiunalu, neoi impinge pe unu terenu luncosu cu periculu de viatia natiunala. —

Atunci, candu ne vomu convinge despre sincer'a executare a principiului egalei indreptatiri natiunale politice, nu vomu arata neci umbra de neincredere in bun'a vointia a neci unei din personalitatile in regim; inse acum se ne erte, déca din neegal'a considerare a dreptului cuvinetu si a legei de limbă din partea unor oficia trebue se ne aratam temere, ca acésta se face cu perspectiva de a ne totu impinge de pe o di pe alta, pana ce ne voru poté scôte de pe terenulu dreptului natiunalu coegalu! — Deci noi dela vladica pana la opinia se pretendem or si de unde strict'a observare a legei; se ne cercetam archivele dela mitropoliti pana la judii procesuali si se ne convingem, pana in oau portam si noi vin'a la acestu indiferentismu, candu in prejudiciulu considerarii nóstre, in gratia unei séu altei persone, ne facem assassinii dreptului natiunala. — Se credea si privati si oficii nostri, ca cu catu se voru porta mai cu nepasare in obiectulu acesta, cu atata se voru neconsidera mai multu si voru privi odata prin prisma de dorere, ca reflecstu reului care l'au lasat se se incube, va cadé asupra loru si a vietii natiunii loru. — Auctoritatea gubernului intru executarea legilor respective trebue ajutata prin reclamarile si consciintia nóstra de dreptu; altufeliu totu pitigoiu ne va atenta dreptulu, sciindu, ca nime nu misca in contrai nimica. Asia dara se ne reunim cu totii intr'o Reuniune, pentru a ajuta autoritatea, ca se execute mai strinsu legile din 1863/4, legile in fientia sanctiunate si cu valóre deplina. —

Clusiu 11 Sept. Sciri locale nu vrem se ve impartasescu, pentruca pe acelele le gasiti in foile unguresci. Despre execulu caracteristicu din Turd'a ve voru scrie cei de acolo. Aici e caracteristica portarea in dilele acestea a compatriotilor nostrii. N'au trecutu nici dice dile de candu ei siguri de infinitarea catu mai curenda a dualismului intu tota intinderea formulata in legile dela 1848 amblá cu capulu presusu mai că si in an. 1861; acum inse éras si au pusu pe meditatiuni grele. Trebue se se fia intemplatu ceva intre Pest'a si Vien'a, care au astemperat din nou fantasiile, despre care inse nu prea poti afila lucru positivu. Domne ce mai confuziune de idei si cate desbinari in tiera nostra! Intre sasi dv. inoa domnesce tacere adanca, pentruca de mai multe luni nu voiesou se dea nici unu semnu de vietia*). —

-- Unu ce curiosu s'a intemplatu aici in tre unii dintre ai nostrii. Ne-amu remasitu adica, cumca auctorulu reflecstionilor la „Suum cuique“ din Gazet'a Nr. 66 et 67 nu poté fi vreunu profesoro, ci numai vreuna abituentu, carele se teme că se nu fia silitu a mai depune odata esamenulu de maturitate; apoi dv. inoa ati fostu prea crudeli **), ca ati lasatu că se tréca in acelui articulandru atati erori ortografici, ba unii si gramaticali. Apoi terminul de „hergeläufen“ trebue se'lua fia auditu acelu studente dela unu omu mare, carele s'a pronuntiati asié neajitut pe certa din „Telegraful rom.“; de candu cu necaliturile negotialor asilului Diamandi cu care atacă pe profesorii din Brasovu, pe carii ii cunoște mai tota tiera de ómeni si inteligenți si de probitate in caracteru,

*) Ve insielati; ei tacu si facu, era nu bucuria in tergu. — Red.

**) ?! Neci cu capulu de pétra, neci cu pétr'a de capu nu e bine. Unii pretendu se li se reproduca tota liter'a, altii 'ti lasa vóia la tóte, ér' altii nu 'se pronunta. Asié pe astia inca 'i numeram intrę cei d'antai. — Red.

si de individi bine clasificati in specielitatile lor, sfandu numai la unul cevasi fanatismu religiosu, era la altulu pedanteria; inse care omu este fara scaderi! Mai in scurtu, mie mi se pare ca pe acelui studente l'a pus la cale erasi vreunu intriganu servilu ca si pe cei 14 neguatiatori (dintre carei precum audim u nulu nu scie citi). Destulu ca articululu „Saura cuique“ remase nerefutat, era despre responsului ce i s'a datu imi dise unulu: Mala causa male defensa, precum despre unu articulu alu protopopului Metianu in „Concordia“: Mala causa optime defensa.

Manjiturile lui Ciurila care se tiparesc in Pest'a se nu le mai luati nici dv. de bani buni. Elu capatase mai deunadi preste nasu dela Bunita pentru nesci apucaturi mojicesci, ca este de ceia carei se stergu cu serviet'a pe frunte si la mancare se punu cu cotele pe mese; de atunci elu e maniosu pe comun'a intréga. Sunt curatii afaceri de personalitati.

X. Y.

Turd'a 11 Sept. Alaltaeri in tergu de septemana s'a intemplatu aici unu lucru, care de si nu de mare importantia in sine, da totusi o proba pentru situatiunea nostra. Unu secuiu dia scaunulu vecinu veni la orasul ou una caru incarcatu bine de tabacu in papusie, din care a si inceputu a vinde barbatesc. Inse n'a trecutu prea multu si era finantii sosindu se incercara a confisca totu tabaculu secalului, ei inse fusera inconjurati de vreo 2-3 sute unguri turdeni, carei opunenduse intre sudalni infricosiate luara pe secuiu in aparare si nu suferira confisarea sub ouventu, ca acum este libertate = szabadság, prin urmare ca nici monopolu nu mai exista; finantii inose nu slabea, ei luara pusetiune de a se apara cu puscole, ci unulu din ei scapa cu vietia numai in cas'a politienasca, era alti cinci o tulira la fuga preste garduri si gradini pana ce au ajunsu la casarm'a lor, unde apucandu a incuié port'a si usile ourente luara pusetiune de aparare. Pana ce decursera acestea scene, alti turdeni rapira totu tabaculu dela secuiu si ilu carara care 'ncatru cu braciale. Se spune ca finantii au cerutu ajutoriu politienescu, care inse li s'a denegatu. Romanii nostri veniti pe acea di dela sate steiera si ei ca privitor la acelui cum amu dice oavalu scandalosu; era unii in naivitatea loru suspinandu dicea: „Ore candu va audi imperatul inca si de blastamatile acestea, ce bine va mai putea face elu tierii?“

Ne place a crede, ca nu numai primariul orasului, ci si dn. baronu G. Kemény prefectul oomitatului ca loonitoru in Turd'a va face la in. gubernu unu reportu acurat despre intemplarea descrisa mai in susu.

Eca pentruce amu dorit uoi totudeauna, oá se se puna si in Turd'a o garnisóna macar numai de doua companii, ca asié cum este nu e bine. Mai anterti se ucise totu aici unu oficier imperatescu, asta primavéra murira doii din batai'a luata dela secui si asié mai departe.

Tergulu de tiéra la Turd'a fu că vai de elu. Parechea de boi prea frumosi se vendea cu 150 pana la 160, era cei mai usiori chiaru si cu cate 100 fl. v. a. Comparatori straini n'a fortu. Se andira si ómeni strigandu, ca oine are doi junci de cate doi ani impliniti se i dea pe doi boi. Acésta vine din lips'a nutritiei lui asupra ernei.

L.

Dela Campia. (Capetu.) Esentia declaratiunii nostre a fostu cam acésta: Romanii iau parte la alegerei acestea nu pentruca ei aru recunoscere valórea acestei legi electorale, ci numai la chiamarea Maiestatii Sale a imperatului inaltu, caruia ii detorim o magiala supunere, pentru ca cu diplom'a din 20 Oct. 1860 s'a induratu a restitu Transilvaniei deplin'a autonomia; pentruca s'a induratu prea gratiosu a sanctiuna legea adusa in diet'a din 1863 dela Sibiu despre inarticularea natiunii romane, a confesiunilor ei, si ceea despre oficiositatea limbei romane; pentruca Maiestatea S'a cu inaltulu rescriptu din 21 Iuliu 1861 prea gratiosu a declaratu, cumca legea despre unionea Transilvaniei cu Ungaria, ca unilaterale, prin urmare fara potere obligatoria, nu se poate executa pana candu locuitorii neunguri ai Transilvaniei isi vedu periclitate interesele natiunali, pentruca inaltulu manifestu din 20 Sept. 1865 din nou recunoscere diplomi din 20 Oct. 1860 de lege fundamentala; pentruca Maiestatea S'a s'a induratu pre gratiosu a lua in consideratiune cu inaltulu rescriptu din 25 Dec. 1865, votulu representantilor si regalistilor romani din diet'a

dela Clusiu; — carele votu este si alu nostru; pentruca Maiestatea S'a a facutu uniunea Transilvaniei pendente dela indestularea natiunalitilor; pentruca totu acelasi inaltu rescriptu lasa in deplina valóre legile sanctionate ale dietei din 1863/4 dela Sibiu; in urma pentru ca Maiestatea S'a totu cu acelasi inaltu rescriptu din 25 Dec. 1865 ne chiama la alegerea deputatilor pentru diet'a din Pest'a singuru si numai pentruca la grandiosulu actu alu incoronarei regelui se fia representata si Transilvania ca statu independent de Ungaria, unitu inse cu ea in sacratissima persóna a Maiestatii Sale imperatului Austriei, regelui Ungariei si marului principe alu Transilvaniei, si pre candu prin aceasta ne dechiaramu pre langa desemnarea si tramiterea deputatului pentru representarea Transilvaniei la sacrulu actu alu incoronarei — noi tienindu la independentia Transilvaniei de catra tiéra unguresca si la derepturele nostro politico-natiunali meritate si castigate in diet'a dela Sibiu, pretendem ca nimenea se nu faca deductiunea, ca dora noi prin acesta lucrare a nostra amu recunoscutu, seu amu recunoscere validitatea articulului alu 2 a legei electoralui din 1848, cu atatu mai pucinu competenti'a dietei din Pest'a, de a se amesteca in afacerile Transilvaniei; era pentru casculu candu cineva in presente ori veutoriu ar incerca una asemenea deductiune: prin acesta protestam solenulu — rogandu pentru inaintarea acestei dechiaratiuni la locurile mai inalte.

Acesta dechiaratiune protestatoria fu subscrisa si de dd. protopopi Elechesiu si Chetianu. Corespondint'a dela Februarie din Clusiu e demintita inca si cu urmatorulu pasagiu din un'a epistola a d. protopopu Elechesiu, din dilele candu amblau emisarii pentru desemnatulu deputatu unionisticu. „D. Iosif Hoszu este barbatu de tota stima, numai catu nu prevede monumentul erostraticu, ce ilu va redica orb'a incredere in marinimositatea ungurilor. Dsa are simtiuri bune, si voiesce fericirea natiunei, numai catu pre calea uniunei, de carea natiunea se infioresa ca de móretea patriei si a personalitatii sale natiunali... Si aceea este adeveru, ca Dlu Hoszu este unul dintre vecchii mei amici, dara de si pretiuesou forte multu obligamentul amicitiei dupa strabun'a disa: „Nil ego contulerim jucundo sanus amico“, totusi obligamentul catra patria si natiune nu me érta se fiu alegatoriulu Dlu Hoszu, cu atatu mai pucinu a indemnua si pre altii la ceva asemenea votisare, chiaru acum in acestu timpu fatalu, candu neamiculu nostru lucra sistematice pentru surparea autonomiei tierii si a natiunalitatii nostre, scum candu tota regiunele de susu si de diosu se paru a fi conspirate in contra nostra, acum candu patri'a autonoma, perfect'a egalitate politico-natiunale ni este: Hoc opus, hoc studiu parvi properemus et ampli, si patriae volumus, si nobis vivere chari... Era la alegere amu vediutu si auditu pre protopopulu Elechesiu vorbindu pcntru alegerea Dlu Dimitrie Moga, l'amu vediutu cu multa moderatiune si cu respectavera demnitate respingandu atacurile si injuriele grosolanilor unionisti.

Asié dara DD. protopopi Elechesiu si Chetianu nu s'a vediutu nici votisandu pentru D. Hoszu, nici indemnandu, cu atatu mai pucinu seducandu pre altii la asemenea votisare. Acestei DD. protopopi au fostu si sunt pana in presente celi mai sinceri si mai credintosi fi ai natiunii si ai patriei bucuranduse de meritele fara celebritate mai multu, decat de celebritatea fara fapte. Din tota acestea se vede chiaru, ca d. corespondinte din Clusiu si a infaciostion. publicu pechatulu calumniei, carele noi dim preuna cu defaimatii ca crestini buni ilu eram, fia acela — pechatulu — facutu din familiaritatea, ce o are pote D. corespondinte din fama aceea de o pensa cu corespondint'a Dsae, scornita de contrarii acestoru DD protopopi cu deosebire asupra Dlu Elechesiu inca din 1861, ca si candu Dsa ar fi conspirat cu Dlu Hoszu in contra intereselor natiunali; fia din predominirea vre unei patime rele, seu din informatiune sinistra, pentruca de una parte sunt culpaveri scornitorii si amioii qui absentem non defenderunt amicum; de alta parte credem si speram, ca si Dlu corespondinte fiindu nisitorii catra perfectiunea morală, catra virtute, isi va invinge patimele studiandu si acésta fiuinea sentintia:

... Fingere qui non visa potest,
... hic niger est hunc tu romane caveto.

M. M.

Pana aici dn. M. M. Tote acestea sunt bune si frumose; numai acum dupa siepte luni de dile si dupa tote cate au decursu pe dinaintea ochilor nostrii, ne luam voia a ve mai intreba si pe dvóstra: fost'a bine a lua simpl'a invitare de porunca? fost'a bine a vorbi un'a si a face alt'a, adica a lusa parte la alegerei pestane sub pretestu ca voimur se mergemu la actulu incoronarii, apoi totusi a protesta? Cum se poate califica o asemenea portare?

Apoi sciti dvóstra ca aoum unii romani din cei mai ferbinti aparatori ai anului 1863/4, ai diplomei din 20 Oct., patentei din 1861 si ai legilor dielei dela Sibiu, proptiti pe actele alegilor si ale altora, au intru niciunul a sustiné, ca romanii au primitu uniunea si ca acum se afla pe calea legalitatii ungurene. Eca unde au dusu pe romani sofisme.

AUSTRIA INFER. Vien'a. Vienesii incerpa a trece in castre federalistice. Unii esindu in publicu cu unu programu de profesjone federalistica: ca Austria se se reconstitue asia, incatul nece o natiune se nu fia prin alta asuprata seu minorenata, au provocatu o lupta diurnalistica seriosa atatu intre federalisti, cu centralisti vienesi catu si cu dualistii. Maghiarii nu voru alta base pentru reconstituirea Austriei decat singuru numai dualismulu si diurnalele loru pretendu, ca opinionea europeana, din Francia, Anglia, Germania etc. e numai pentru reconstituirea dualistica a Austriei. Noi citim ince din „Patria“ unu articulu cam oficiosu din Francia, in care tocma dualismului i se da o lovitura de morte, dupa cum vomu vedé. — Caus'a ministerului ungurescu s'a potocnitu, fiinduca maghiarii pretendu, ca ministerul se se radime pe continuitatea din 1848, si suptu acestu ministeriu se fia si Croati'a si Transilvania pe care nece ca mai vréau a o memoria deosebit ci fusionata cu Ungaria pedeplinu; cu tota ea chiaru si taverniculu br. Sennyei recunoscuse intr'o cuventare publica in dieta, ca art. uniunei nu mai e lege complinita; si chiaru si Deak observa lui Hillibi Gál János, ca cuprinsulu uniunei inoa nu e fipsatu. Conservativii maghiari nu voru a da din mana frenele inovirii, ci mai vreau a modifica si in elaboratulu lui Deak despre obiectele comune, decat le va succede, si asia compromisulu cadiu fora rezultat. „Debate“ serie scurtu ca discusiunile pentru ministeriu sunt inchise, si resultatula e obiectul examinarii la locurile competente.

Cancelariulu, taverniculu, Andrasu au parasit uien'a.

Cronica esterna.

Francia facia cu Italia.

Se inregistramu in favorea istoriei procedea Franciei facia cu cederea Venetiei chiaru din cuvintele „Monitorul francesu“, care suna asa: „Candu primi Imperatulu cesiunea Venetiei era condus de dorint'a a contribui la delaturarea unei din causele cele de capetenie ale resbelului din urma, precum si ca dusmanielor se se puna stavila intetita. In data ce se decise susoriera unui armistit in Italia se stradui regimulu Mai. S'a deschide calea la inchirarea de pace intre oabinetulu de Vien'a si Florentia. Era necesariu inainte de tota a regulá cesiunea, ce o facu Mai Sale (Imperatului Napoleon) imperatulu Franciscu Josif. Spre scopulu acesta se subscrise in 24 Augustu intre Francia si Austria unu tractat, a carui ratificare se schimbă adi in Vien'a (in 31 Augustu). In puterea acestui tractat prin unu comisariu Austriac se voru predá fortaretiele si teritoriul regatului lombardo-venetianu in manele comisariului francu, care se si afla in Venetia. Solulu francu se va cointelege dupa acésta cu deregulatorile venetiane spre a le predá dreptulu de posesiune castigatu; si poporele se voru provocate ele in se decide despre sorteia tierii loru. Cu acésta reservare nu s'a indoit Mai. S'a declară inoa in 29 Iuliu, cumca se inviesce la unirea provinciilor cedate de oatra Austria cu regatulu Itali'a.“

Mai. S'a si a impartasit intentionile sale Mai. S'a regelui Victoru Emanuel e urmatori a scriorre de mana:

„Domnule si frate!

Am aflat cu placere ca Mai. Vóstra s'a invoit u la armistitul si la preliminarile pacei subsemnate intre regele Prusiei si imperatulu

Austriei. Este dar' probabilu, ca o noua era de pace se va deschide pentru Europa.

Mai. Văstra sci ca am primitu ofertă Venetiei spre a o scuti de ori ce devastare si a preveni o versare de sange nefolositoră. Scopul meu a fostu totudeuna a o redă ei iunsei, că astufelui Itali'a se fia libera de la Alpi pana la marea adriatica. Dómna preste destinarile sale, Veneti's va puté in curundu prin votulu universalu se-si esprime voint'a sa.

Mai. S'a va recunoscere ca in aceste intemplari actiunea Franciei s'a eseritatu in favorea omenirii si a independentiei poporelor.

Iti renoiescu asecurarea simtiementelor de inalta stima si sincera amicitia, cu care sum alu Mai. Văstre bunu frate

N a poleonu m./p."

Se pare unu ce abnormu că dupa ce Napoleon in 1859, ne mai provocandu la votulu universalu, concese francu aneacsarea Lombardiei la Piemontu, acum inceeaalalta parte din Lombardi'a si Veneti'a se o predè numai cu rezervare de a decide poporulu, dupa ce Itali'a 'si versa' atata potere, atatu materiala, catu si marziala pentru reunirea Venetiei. De aci ése intrebarea, óre nu se voru face pre sub mana metechne, pentru că Veneti'a se se dechiare de republica, cum a mai fostu, si atunci óre ce va face Itali'a?! ce Franci'a? si ce principiul monarchieeuropénu; si óre nu va misca Franci'a tóte, penrucá regele Italiei se devina de sila bucurosu a cede Franciei Sardinia or alta margin? Déca nu, apoi totu ne vine a combina scirile esite mai adauadi, ca Rusi'a ar' fi ambiat pe Franci'a, că se'si dè man'a, penrucá suptu auspiciale loru se se aliiese strinsu tóte vitiele de aceiasi origine, si consequintia de aici s'ar' simti si in procederea cu Veneti'a si Itali'a, care va fi moralicesce deobligata a recunoscere superioritatea Franciei in unirea nationala a raselor latine, fia cum va fi, dar' una e constatata pe facia, ca inaintea imp. Napoleonu tractatele si dreptulu istoricu nu mai potu avé neci o potere legala de a se tiené sub jugu natiuni de alte natiuni egemonice, déca ele insele prin votulu seu universalu nu voru dura a consancta acelu jugu, cu alte cuvinte Imperatulu Napoleon a proclamatu din nou principiul suveranitatii nationale, că base a nouului dreptu publicu. Cine recunoscce acestu dreptu e amicu casarelui, prin urmare cearulu nui pote fi amicu, de si s'ar' intelni in intentiunile departe bata-torie. Orcum Franci'a si a depuratu tributulu fratietatii si alu consangenitatii catra Itali'a; rondulu u. mésa acum mai incolo in caus'a orientului. --

Fanci'a. Paris 10 Sept. D. de Lavalette insarcinatulu ministeriului de externe pana candu, pre la Optombre, va veni D. de Monstier se-si ocupe postulu, a tramsu o nota circulara pre la toti acreditatii soli, facundule de soire simpl'a ocupare a interimului pana va veni D. de Monstier, in a carui nota circulara se astépta o desfasurare o politicei de activitate ce vré se iè Franci'a atatu facia cu Germania catu si cu oau-s'a orientului. In locul lui Monstier la Constantinopole se va numi solo D. Benedetti renumitulu diplomatu si binevoitoriu alu Romaniei. Primulu pasu ce vre alu face Franci'a facia ou Prusi'a va fi provocarea acesteia, că in privint'a constituirei Germaniei se aplice votulu universalu. -- Pana acumu Franci'a tace despre tóta manipularea Prusiei, numai la Sacsonia pre-tinde că Prusi'a se nu ei sugrume suveranitatea. -- Scirile dela Mecsic in America inusufa grija Franciei, fi induca Juarez, capulu republicanilor aménintia a ocupá si capital'a Mecsicului, cu atatu mai vertosu, ca chiaru si trupele imperatesci d'esertesa la insurgenti si chiaru si patru dintre ministri se descoperira a fi amestecati in complotu, in contra monarchiei. Se crede, ca abdicarea Imperatului Macsimilianu l'a tronulu Mecsicului va urma inainte de venirea trupelor franoese, dupa ce voru provocá natuinea mosciana a alege unu nou regim dupa plebiscitu. Se vede ca imperatésa, care veni si la Parisu si Mira-mare nu mediuloci ajutoria pentru so-ciu seu.

Florentia 9. Sept. Itali'a incepe a-si luá positiune tare in Veneti'a, si regimulu a dechiaratu comisarilor regesci Venetiani ca nu va face neci o schimbare in mesurile administrative sub decursulu plebiscitului. -- Prin unu decretu regescu se demisionesa 58,000 fetiori dela

armat'a regulata. Semnu ca negotiatiunile de pace decu-gu bine. —

Ecsregele Neapolitanu Franz II. a caletorit cu famili'a in Lucern'a din Helvetia, er' pontificele Piu alu IX se afla mai dispusu, decatu pana acumu, a se impacá cu regatulu Itali'i, dicundu ca e voint'a provedintie, că se susté regatulu Itali'a, prin care au castigatu si perspectiv'a dela regele Prusiei Wilhelm I pentru crearea unei nuntiature apostolice in Berlinu.

In Germania se totu mai continua negotiatiunile de pace cu Prusia; er' in diet'a prusiana se primi projectul regimului pentru total'a aneacsare a regatului Hanovera, Nasavia, Frankfurt si Hassia electorală, cu adaugere, că la 1 Octombrie 1867 se intre in potere constitutiunea prusiana si in acelesi. Acést'a se primi cu 273 in contra la 14 voturi. Acum a propusu regimulu inaintea camerei si aneacsarea reala a Schleswig-Holsteinului fora a intrebá, déca Europ'a are dreptu de a vorbi in caus'a nouei reconstituiri.

Rusi'a face noua presiune asupra polonesilor, cari érasi incepura cu propagand'a, a agitá nu numai in Poloni'a, ci chiaru si in ceealalta Rusia si Siberia. Uau patriotu polonu in diurnalulu „Politik“ provoca diplomatica austriaca se primésca ideele lui Napoleon, facundui propunere, că se se aliiese cu Franci'a pentru restaurarea vechici Polonie, penrucá altfelui Rusi'a va esecutá testamentulu lui Petru celu mare, in caus'a panslavismului. —

Insurectiunea in insul'a Candia totu mai iè aripi si grecii candidoti sunt ajutati din Greci'a, unde se afla mai multe comitete pentru a le tramite ajutórie, provocandui a se intrupá cu Greci'a. Sultanulu a tramsu pre Mustafa Pasia la candidoti sp.e ai dcemoli cu concederea tributului pre unu anu; candidotii inse in 3 tabere stau gata a aperá nedependint'a insulei si a se aneacsá la Greci'a. Consulii poterilor protectórie ale Greciei de o parte suatuira regelui grecescu că se nu dè nutrementu la disturbarea pacei; ér' de alta parte recomandara sultanului, că se faca tóte spre a domoli rescularea din Candi'a. — Americ'a inca si cauta in marea mediterana o insula spre a-si poté face operatiunile marine, candu in aliantia cu Rusi'a ar' vré se iè parte in caus'a Orientului, care se pare a se apropiá de solutiune, finduca grecii si cei din Tesali'a si Epiru au inceputu a denéga asultarea deregatorilor turcesci; cerendu aneacsare la Greci'a. —

Türr trecu din Serbi'a pre Dunare catra Galati, si de acolo merse la Constantinopolea. Nu cumva va imbracá Türr rol'a lui Tököly, că se'l u vedem u dintru odata disturbandune pacea? —, ca precum se vede elu misca acheront'a penrucá idea Kossuthiana a unui imperiu danubianu. —

Brasovu 15 Sept.

— Pretiurile bucatelor in marturi'a de eri au fostu si mai scadiute; celu mai frumosu grau rosu curat se cumpără galet'a de Ardelu (132 Z) cu 6 fl., éra pe la 12 óre si cu 5 fl. 80, éra grau bunu de pane se luá cu 5 fl. 50 pana in 5 fl. 60 cri. Pretiurile celoralte cerealii au fostu totu cam că in vinerea treouta.

Spre a ne orienta noi aici cu privire la pretiurile cerealelor din tiér'a vecina, insemnamu pretiurile din portul Brail'e dela 23 Augustu (4 Sept.). Aceleasi au fostu:

Chil'a de grau numit uciacaru, frumosu cal. I lei 235—245
de acelasiu — II „ 210—220
„ grau carnău calit. I. „ 190—200
„ Secara — — — „ 106—110
„ Papusioiu — — — „ 145—150
„ Ordu — — — „ 80—90

Catu este 1 chila de Brail'a? Este 7 gallete de Ardelu socotite cu grau si $7\frac{3}{4}$ in papusioiu. Asié e in Brail'a si in Romani'a de dincoce de Milcovu.

Chil'a de Moldov'a face in grau numai 5 galete.

Acum fa socotél'a cum vrei, pe lei séu pe florini, dara la 1 fl. v. a. se iai cate 6 lei romanesci. —

Nr. 1205/civ. 2-3

E D I C T U.

Din partea judecatoriei singulare Branéna in Zernesci se face cunoscutu, ca cu rezolutiunea judecatoriei

districtuale Fagarasiane din 24 Augustu an. cur. Nr. 1659/civ. s'a concesu vendiare realitatilor eexecutiei Maria Radu Mondru din Tohanulu nou pentru coperirea detoriei lui Stanu Bancila totu de acolo in sum'a de 114 fl. v. a. c. s. c. si anume:

1. Casa de lemn sub Nr. 169 in Tohanulu nou.
2. A gradinei de langa acésta casa.
3. A agrilaru din campulu Tohanului nou sub Nrii top. 1434, 1489, 1834, 1832, 1675. Aceste realatati s'au pretiduit cu 316 fl. v. a. Dilele de vendiare se punu pe 20 Octobre si 3 Novembre 1866. Licitatiunea se va tiené in cancelari'a comunale in Tohanulu non totudeuna la 10 óre a. a. La primulu terminu se vendu realitatile numai cu pretiulu estimatiunei, éra la alu 2-lea si sub acésta. Despre conditiunile mai deaprope se poate informa vercine in cancelari'a acestei judecatorii. Toti cari au castigatu vreun dreptu asupra acestor realatati au asi insinua pretensiunile loru pana la terminulu de vendiare la acésta judecatoria, ca sa din contra aceleia nu se vor mai considera.

Zernesci in 3 Septembrie 1866.

Nr. 240 of. prot. 1866.

2-3

C O N C U R S U.

Statiunea de docente primariu la scol'a normale gr. cat. din Orlatu, devenindu vacanta, se publica prin acést'a concursu cu terminulu pana in 30 Septembrie c. n. a. c.

Cu ast'a statiune sunt impreunate urmatóriele emolumente:

1. Salariulu anualu de 400 fl. v. a. si anume: 315 fl. din fondulu proventelor si 85 fl. v. a. din fondulu monturului a desfientatului regimentu de granit'a romanu I.

2. Cortelu naturalu si 8 orgii deputato de lemnne.

Doritorii de a ocupá acesta postu au de a produce urmatóriele documente:

a) Carte de botezu sau documentu despre aceea, cumea sunt de religiunea gr. cat.

b) Testimoni'a despre absolvarea studialoru de preparandia, despre anii servitiului si desteritatea in aplicarea de pana acum in atare postu de invetitoriu.

c) Documentu despre portarea morale si politica.

Concurrentii la susunumitulu postu pana la terminulu de 30 Septembrie c. n. a. c. au de a'si asterne la subinsemnatulu oficiu protopopescu consursele loru proveidue cu susunumitele documente, cum si adresate si stilisate catra *venerabilula consistoria metropolitana* gr. cat. din Blasius.

Concurrentii, cari pre langa celelalte cualitati receive, voru documenta si cunoscient'a limbelor patriei, se voru luá in deosebita consideratiune.

Atare docente, care va porta deodata si directiunea susunumitei scol'a — dupa unu servitiu cu succesu favorabilu — are dreptu de pensiune amesuratou anilor de servitiu, si anume dupa servitiu de 10 ani cu $\frac{1}{3}$ parte din leaf'a anuale, dupa 25 ani cu diumatate si dupa 40 ani cu leaf'a intréga.

Dela oficiulu protopopescu gr. cat. alo Sibiului. Sibiul in 25 Augustu c. n. 1866.

Ioane V. Rusu.

protop. Sibiului gr. cat. că inspectoriu districtuale de scole.

Mosia de arendatu.

Aprópe de Turda distantia numai de doua óre se afla in hotarulu Ceanului mare mosia alui Bors, pe o suprafața de 312 jugere (pogone de cate 1600 stanji patrati), partea cea mai mare de pasiune si de cosa; pe aceiasi se afla si fenu facutu gata căm la 100 cara mari. In doua parti ale mosiei este apa buna si multa, sunt si 3 case de locuitu, in catu economula de vite isi afla acolo in totu timpulu adaptata bunu si sanatosu.

Acea mosia se poate subarenda séu pe unu anu intregu pentru pasiune si ernatecu, séu si pe mai multi ani, si numai cam a siés'a parte se va pastra pentru aratura.

Intielegere mai de aprópe se poate midiloci la Leone Baritiu in Turda, ultia Clusiusului, de unde se poate cerceta insasi mosia.

Asupra acelei mosii tragemu luarea minte mai alesu a economilor de oi, pentru carii este forte corespundietore.

2-2

Cursurile la bursa in 14. Sept. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 14 cr. v.
Augsburg	—	—	128 "
London	—	—	127 " 75 "
Imprumutul nationalu	—	—	62 " 90 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	68 " 60 "
Actiile bancului	—	—	730 " —
" creditului	—	—	159 " 10 "